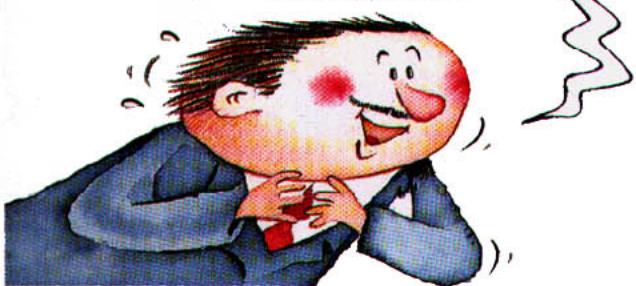

ΕΝΟΤΗΤΑ 14^η**Τα όργανα έπαιζαν γλυκά
κι ο κόσμος τραγουδούσε**

Να βιαστούμε! Πρέπει να πάμε νωρίς, για να βρούμε καλές θέσεις.
Απόψε θα χουμε κοντά μας μουσικούς και χορευτές από το Αιγαίο.

Παιδιά, είστε έτοιμοι; Πλησιάζει η ώρα για την εκδήλωση. Απόψε έχομε λαϊκούς χορούς και τραγούδια.

Τώρα; Εγώ είμαι κιόλας έτοιμη! Θα χορέψουν, λένε, και παιδιά μαζί με τους μεγάλους.

Οου!
Έτοιμος είμαι κι εγώ.
Ξέρεις, Μαργαρίτα,
όλο το πρωί
ετοιμάζαμε τη μεγάλη αίθουσα της Κοινότητας. Είναι όλα έτοιμα!

Σε λίγο ο Πέτρος, η Μαργαρίτα και οι γονείς τους έμπαιναν στη μεγάλη αίθουσα. Ο κόσμος μαζευόταν σιγά-σιγά. Απόψε θα χόρευε ένα συγκρότημα από τα Δωδεκάνησα. Ήταν μια από τις πολλές εκδηλώσεις που οργάνωνε κάθε χρόνο η Ελληνική Κοινότητα του Γιοχάνεσμπουργκ.

Το πρόγραμμα άρχισε. Ένας-ένας έβγαιναν οι μουσικοί, οι τραγουδιστές και οι χορευτές, ντυμένοι όλοι με τις όμορφες φορεσιές του νησιού τους. Ο κόσμος τούς καμάρωνε. Τα όργανα έπαιζαν γλυκά. Ο τραγουδιστής έλεγε ένα τραγούδι για τη θάλασσα! Οι χορευτές χόρευαν με χάρη! Μόλις τέλειωνε ο ένας χορός, άρχιζε ο άλλος! Ο κόσμος τραγουδούσε κι αυτός.

- Ελάτε να χορέψουμε πιασμένοι χέρι-χέρι, φώναξε ο πρώτος του χορού.
- Μ' αρέσει αυτός ο χορός που χορεύουν τώρα, είπε η Μαργαρίτα!
- Εμένα μ' αρέσει ν' ακούω τη λύρα και το λαούτο, πρόσθεσε ο πατέρας.
- Μα και το βιολί με το σαντούρι δεν ακούγονται γλυκά; ρώτησε η μητέρα.
- Η φλογέρα, που παίζει εκείνος ο νεαρός, εμένα με τρελαίνει, είπε ο Πέτρος.

Απαντώ στις ερωτήσεις

1. Πού ετοιμάζονται να πάνε η Μαργαρίτα, ο Πέτρος και οι γονείς τους;
2. Από πού ήρθε το συγκρότημα με τους μουσικούς και τους χορευτές;
3. Ποια όργανα έπαιζαν οι μουσικοί;
4. Ποιες εκδηλώσεις οργανώνει η Ελληνική Κοινότητα στην πόλη που μένεις;

Ένας έλληνας λαϊκός μουσικός στη Νέα Υόρκη

Ο Μανώλης Φωτεινός ήταν ο καλύτερος κλαρινετίστας στην Αστόρια. Έμαθε να παιζει κλαρίνο ακούγοντάς το. Ο Φωτεινός ήταν από τη Χίο και έγινε «ο βασιλιάς» της χιώτικης μουσικής, όπως ήταν ο Elvis Presley στο Rock'n'Roll. Ήταν γνωστός σε όλους τους Ελληνοαμερικανούς στην Αστόρια, όπου ζουν πολλοί Έλληνες, μα και στη Χίο, το όμορφο νησί της Ελλάδας. Τώρα που πέθανε, όλοι οι Ελληνοαμερικανοί και ιδιαίτερα οι Χιώτες είναι πολύ λυπημένοι!

Κώστας Λουκέρης
(Από το συμπληρωματικό υλικό της ομάδας της Νέας Υόρκης)

Ερώτηση

Ξέρεις κι εσύ κάποιον Έλληνα, που παίζει λαϊκή μουσική στην πόλη που ζεις;
Μίλησε μας γι' αυτόν.

Έγχορδα λαϊκά, πνευστά και κρουστά όργανα

Τα έγχορδα (όργανα) έχουν χορδές. Έγχορδα είναι:
το μπουζούκι, το σαντούρι, το μαντολίνο, το λα(γ)ούτο, η λύρα.

Τα πνευστά τα φυσάμε.

Πνευστά είναι:
το κλαρίνο, η φλοιγέρα,
η γκάιντα.

Τα κρουστά τα χτυπάμε. Κρουστά είναι:
το ταμπούρο, το τουμπελέκι, το τύμπανο.

Με του Μαγιού τις μυρωδιές
τα κόκκινα κεράσια
για δέστε πώς χορεύουνε
της Κρήτης τα κοράσια.

[Μαντινάδα της Κρήτης]

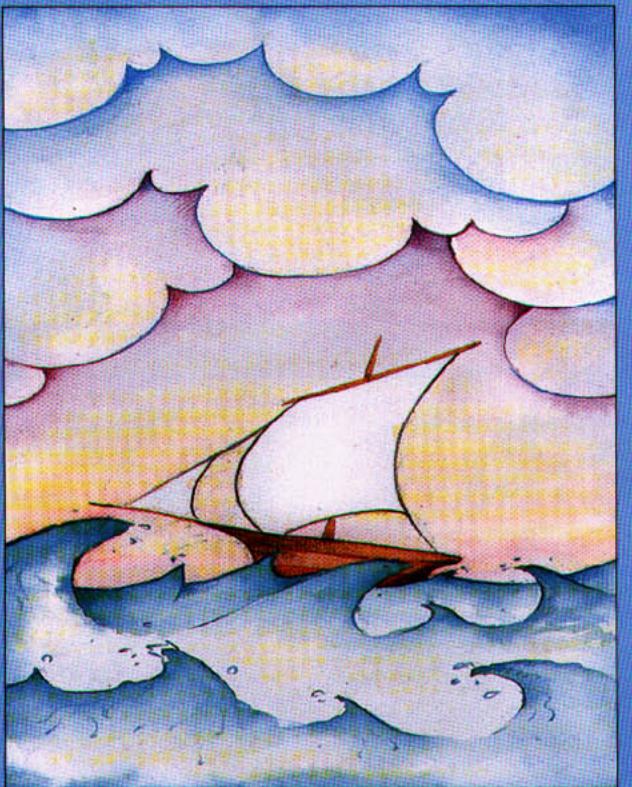
Θαλασσάκι μου...

Θάλασσα, θάλασσα, τους θαλασσινούς
θαλασσάκι μου,
μην τους θαλασσοδέρνεις,
θαλασσάκι μου,
και φέρε το πουλάκι μου.

**Θάλασσα κι αρμυρό νερό ,
να σε ξεχάσω δεν μπορώ ⁽²⁾.**

Ροδόσταμο, ροδόσταμο να γίνεσαι,
θαλασσάκι μου,
την πόρτα τους να ραίνεις,
θαλασσάκι μου,
και φέρε το πουλάκι μου.

**Θάλασσα κι αρμυρό νερό ,
να σε ξεχάσω δεν μπορώ ⁽²⁾.**

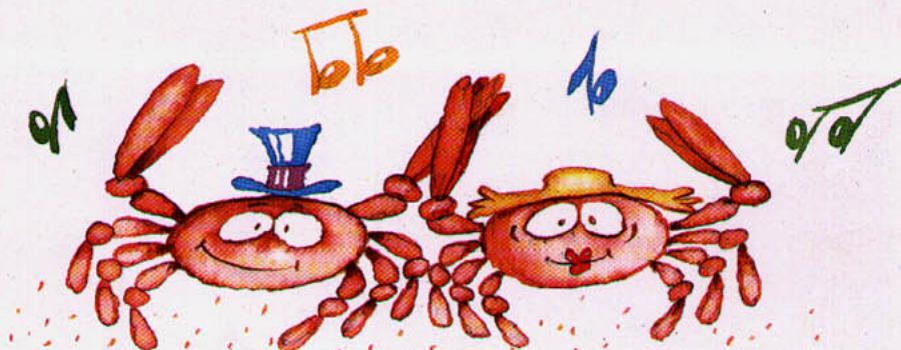
Κάτω στο γιαλό

Κάτω στο γιαλό στην άμμο
τα καβουριά κάνουν γάμο.
Με καλέσανε να πάω
να χορέψω και να φάω.

Παίζει ο ψύλλος τη φλογέρα
κι ελαλούσε όλη μέρα
κι ο λαγός εχοροπήδα
στο συρτό με τη γαρίδα.

Παίζει ο ποντικός βιολί
κι η χελώνα παίζει ντέφι
και περνά κι ένα πουλί
και μας λέει: «χαρά στο κέφι»!

[Δημοτικό]

Λεξιλόγιο

η μουσική
η φορεσιά
ο χορός
το τραγούδι

ο χορευτής
ο μουσικός
ο τραγουδιστής

τα μουσικά λαϊκά όργανα
η λύρα, το βιολί
το λα(γ)ούτο
το ντέφι
η φλογέρα
η γκάιντα

όμορφος, -η, -ο
έτοιμος, -η, -ο

χορεύω
παίζω
τραγουδώ
καμαρώνω

γλυκά
γρήγορα